

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на домаћем тржишту у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године у просјеку су остале непромијењене, док су у односу на фебруар 2014. године ниже за 0,3%. У односу на децембар 2014. године, цијене произвођача су више за 0,1%.

Посматрано по намјени потрошње, у фебруару 2015. године, у односу на јануар 2015. године, цијене интермедијарних производа, у просјеку, су више за 0,2%, док су цијене енергије остале непромијењене. Цијене трајних производа за широку потрошњу, у просјеку, су ниже за 1,3%, док су цијене капиталних производа и цијене нетрајних производа за широку потрошњу, у просјеку, ниже за 0,1%.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM) у фебруару 2015. у односу на јануар 2015. године, цијене подручја (Ц) прерађивачка индустрија и цијене подручја (Д) производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, у просјеку, су остале на истом нивоу, док су цијене подручја (Б) вађење руда и камена, у просјеку, ниже за 0,5%.

По областима индустријске производње, у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године, остварен је раст цијена у: производњи коже и производа од коже 3,4%, осталој прерађивачкој индустрији 2,0%, производњи кокса и рафинисаних нафтних производа 1,3%, преради дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја, производњи предмета од сламе и плетарских материјала 1,1%, вађењу руда метала 0,5%, производњи одјеће 0,4%, производњи производа од гуме и пластичних маса 0,4%, производњи електричне опреме 0,4%, производњи прехранбених производа 0,3%, производњи папира и производа од папира 0,3% и поправци и инсталацији машина и опреме 0,3%.

Пад цијена у фебруару у 2015. године у односу на јануар 2015. године остварен је у: производњи хемикалија и хемијских производа 5,1%, вађењу угља и лигнита 2,1%, производњи намјештаја 1,4%, производњи осталих производа од неметалних минерала 0,7%, штампању и умножавању снимљених записа 0,6%, производњи готових металних производа, осим машина и опреме 0,4%, вађењу осталих руда и камена 0,3% и производњи текстила 0,1%.

У преосталих девет области индустријске производње цијене су у фебруару 2015. године у односу на јануар 2015. године, у просјеку остале на истом нивоу.

Producer prices of industrial products on domestic market in February 2015, compared to January 2015, remained on the average at the same level, while compared to February 2014, they were on the average 0.3% lower. Compared to December 2014, producer prices were on the average 0.1% higher.

By purpose of consumption, in February 2015, compared to January 2015, prices of intermediate goods were on the average 0.2% higher, while prices of energy remained unchanged. Prices of consumer durables were on the average 1.3% lower, prices of capital goods and prices of consumer non-durables were on the average 0.1% lower.

By section of industrial production (PRODCOM), prices of the section (C) Manufacturing and prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air conditioning supply remained on the average at the same level in February 2015, compared to January 2015, while prices of the section (B) Mining and quarrying were on the average 0.5% lower.

By division of industrial production, in February 2015, compared to January 2015, prices increased in the following divisions: Manufacture of leather and related products 3.4%, Other manufacturing 2.0%, Manufacture of coke and refined petroleum products 1.3%, Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture, manufacture of articles of straw and plaiting materials 1.1%, Mining of metal ores 0.5%, Manufacture of wearing apparel 0.4%, Manufacture of rubber and plastic products 0.4%, Manufacture of electrical equipment 0.4%, Manufacture of food products 0.3%, Manufacture of paper and paper products 0.3% and Repair and installation of machinery and equipment 0.3%.

Decrease in prices in February 2015, compared to January 2015, was recorded in the following divisions: Manufacture of chemicals and chemical products 5.1%, Mining of coal and lignite 2.1%, Manufacture of furniture 1.4%, Manufacture of other non-metallic mineral products 0.7%, Printing and reproduction of recorded media 0.6%, Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 0.4%, Other mining and quarrying 0.3% and Manufacture of textiles 0.1%.

In the remaining nine divisions of industrial production, prices in February 2015, compared to January 2015, remained on the average at the same level.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ, ФЕБРУАР 2015.
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET, FEBRUARY 2015

Назив (по PRODCOM-у)	II 2015 I 2015	II 2015 II 2014	II 2015 XII 2014	I-II 2015 I-II 2014	II 2015 Ø 2014	Ø 2014 Ø 2013	Name (by PRODCOM)
УКУПНО	100,0	99,7	100,1	99,7	99,8	99,3	TOTAL
По намјени потрошње							By purpose of consumption
Енергија	100,0	100,1	100,0	100,1	100,1	99,8	Energy
Интермедијарни производи	100,2	99,8	100,6	99,6	99,9	98,2	Intermediate goods
Капитални производи	99,9	98,2	99,9	98,3	99,2	98,9	Capital goods
Трајни производи за широку потрошњу	98,7	97,8	98,7	98,4	98,2	99,9	Consumer durables
Нетрајни производи за широку потрошњу	99,9	99,5	99,9	99,7	99,4	99,7	Consumer non-durables
По подручјима и областима							By section and division
B Вађење руда и камена	99,5	101,4	100,1	101,3	100,9	99,7	B Mining and quarrying
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља)	97,9	101,4	98,8	102,1	100,0	99,5	05 Mining of coal and lignite (black coal)
07 Вађење руда метала	100,5	101,0	100,4	100,3	101,1	99,5	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	99,7	101,5	101,2	101,7	101,3	100,5	08 Other mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	100,0	99,3	100,2	99,4	99,5	98,8	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	100,3	98,6	100,5	98,5	98,8	97,3	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	100,0	102,2	99,9	102,2	101,5	101,9	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	100,0	109,5	95,9	109,5	105,4	104,0	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	99,9	99,4	99,9	99,4	99,8	99,9	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	100,4	95,7	98,7	96,0	96,8	99,8	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	103,4	105,6	104,1	103,9	105,4	100,6	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	101,1	103,2	101,1	102,9	101,5	102,2	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	100,3	99,5	100,6	99,4	99,8	100,2	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	99,4	97,7	99,6	97,9	98,3	99,1	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	101,3	100,9	100,6	99,8	101,5	95,5	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	94,9	97,9	94,9	100,7	95,9	93,3	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата	100,0	100,1	100,0	100,1	100,1	99,2	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	100,4	100,0	99,3	99,8	99,7	100,0	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	99,3	96,4	98,7	96,7	97,1	99,1	23 Manufacture of other non-metallic mineral products

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ, ФЕБРУАР 2015. (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET, FEBRUARY 2015 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)		$\frac{\text{II } 2015}{\text{I } 2015}$	$\frac{\text{II } 2015}{\text{II } 2014}$	$\frac{\text{II } 2015}{\text{XII } 2014}$	$\frac{\text{I-II } 2015}{\text{I-II } 2014}$	$\frac{\text{II } 2015}{\text{Ø } 2014}$	$\frac{\text{Ø } 2014}{\text{Ø } 2013}$	Name (by PRODCOM)	
24	Производња базних метала	100,0	101,8	100,0	102,3	101,3	103,5	24	Manufacture of basic metals
25	Производња готових металних производа, осим машина и опреме	99,6	101,7	103,2	101,9	103,4	97,7	25	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26	Производња рачунара, електронских и оптичких производа	100,0	95,3	95,2	95,3	95,3	99,9	26	Manufacture of computer, electronic and optical products
27	Производња електричне опреме	100,4	103,1	102,7	102,9	102,9	99,1	27	Manufacture of electrical equipment
28	Производња машина и опреме Д.Н.	100,0	99,9	100,0	99,9	100,0	99,8	28	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,0	102,5	101,7	102,5	102,4	100,1	29	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30	Производња осталих саобраћајних средстава	100,0	97,0	100,0	97,0	98,0	98,2	30	Manufacture of other transport equipment
31	Производња намјештаја	98,6	97,7	98,6	98,4	98,1	99,9	31	Manufacture of furniture
32	Остала прерађивачка индустрија	102,0	102,0	102,0	101,0	102,0	100,0	32	Other manufacturing
33	Поправка и инсталација машина и опреме	100,3	98,8	99,6	98,8	99,4	99,8	33	Repair and installation of machinery and equipment
D	Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
35	Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100	100	100	100	100	100	35	Electricity, gas, steam and air conditioning supply

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниција

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику цијена произвођача индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена по којој произвођач продаје своје производе, редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утоварено у вагон (камион) у мјесту произвођача.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2015. години чини 396 производа. Сваког мјесеца прикупљају се 1503 цијене.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 376 изабраних предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту користи се Номенклатура индустријских производа НИП БиХ/PRODCOM 2013, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2010. године.

Структура пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (EPI) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, подручја и укупан индекс, кориштењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2011.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definition

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products is a price for which a producer sells his products to the regular customers on domestic market at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck) at the producer's location.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2015 consists of 396 products. Each month 1,503 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 376 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section.

For calculating Producer Price Index of industrial products on domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH 2010/PRODCOM 2013, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2010.

The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2011.